

Aktuální revize kurikula v českém základním vzdělávání

ISKB14 Informační vzdělávání

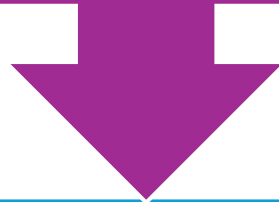
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání +

Hodnotový rámec RVP ZV

Hodnoty utvářeny v průběhu celého vzdělávání žáka, zejména v každodenní výuce i při zájmovém a neformálním vzdělávání

4 aktuální hodnoty:

Sdílené poznání

Respektování potřeb planety

Podpora udržitelných technologií a inovací

Důstojný život pro všechny

Část 3.1.5 Propojování formálního a neformálního vzdělávání

Cílené využívání vzdělávacího potenciálu mimoškolních institucí v rámci realizované výuky napříč vyučovacími předměty či jinými organizačními formami výuky

Realizace **propojování formálního a neformálního, příp. zájmového vzdělávání:**

1. Učitelé **cíleně využívají prvky a metody neformálního vzdělávání**
2. Učitelé při plánování i realizaci výuky **reflektují výsledky neformálního vzdělávání u jednotlivých žáků a na ně navazují a dále je rozvíjí**
3. Učitelé **aktivně vyhledávají a systematicky využívají možnosti neformálního vzdělávání, především ve svém okolí (ve spolupráci s aktéry neformálního vzdělávání)**

Část 3.1.5 Propojování formálního a neformálního vzdělávání

- Závazné pro ŠVP:

Škola závazně popíše způsoby propojování formálního, neformálního a zájmového vzdělávání do ŠVP, včetně případného promítnutí do školního řádu – pravidel pro hodnocení, pokud se rozhodne uznávat výsledky neformálního vzdělávání

Škola popíše, jak konkrétně budou učitelé reflektovat výsledky neformálního vzdělávání u žáků a na tyto získané znalosti, dovednosti, postoje, hodnoty navazovat a dále je rozvíjet

Škola integruje vzdělávací programy školní družiny a školního klubu do ŠVP.

Část 3.1.5

Propojování formálního a neformálního vzdělávání

ZDŮVODNĚNÍ (nezávazná část)

Učitelé a poskytovatelé neformálního vzdělávání (včetně zájmového) mají intenzivně navazovat spolupráci s pedagogicky zaměřenými odborníky působícími v různých institucích, aby docházelo k rozšiřování prostředí pro vzdělávání a k výměně zkušeností ve prospěch žádoucího zvyšování smysluplnosti kvality výuky žáků.

Úspěšné propojování nastane díky promyšlenému uplatňování vstřícného přístupu ze strany učitelů k zapracování výhod i specifík edukace do realizované školní výuky napříč vzdělávacími oblastmi i obory nebo vhodnému využití jiných organizačních forem v mimoškolním prostředí. Hlavním cílem je rozvoj interakčních dovedností žáků, porozumění sobě samému (wellbeing) a napomáhání posílení požadovaných gramotností i rozvoje klíčových kompetencí u jednotlivých žáků.

Školy mohou doložené výstupy neformálního a zájmového vzdělávání zohlednit při hodnocení žáků, např. ve školním portfoliu jednotlivých žáků nebo při přijímacím řízení.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami – ukotvení v RVP / ŠVP

- **Škola v ŠVP vymezuje specifické úpravy vzdělávacího obsahu:**
 - **pro žáky nadané a mimořádně nadané** škola rozšiřuje vzdělávací obsah
 - **pro žáky s lehkým mentálním postižením** škola využívá minimální doporučenou úroveň (dále jen MDÚ) pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
 - **pro žáky, kteří používají při vzdělávání jiný komunikační systém než mluvenou řeč** ([§ 16 odst. 7 ŠZ](#)) škola zajišťuje vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá potřebám žáka,
 - **pro žáky cizince**
 - **pro žáky s nedostatečnou znalostí češtiny a odlišnými kulturními a životními podmínkami**
 - **pro žáky se zrakovým, se sluchovým, s tělesným postižením, s narušenou komunikační schopností, s poruchou autistického spektra, se specifickými poruchami učení, chování**

Vzdělávací obsah v RVP

Očekávané výsledky učení jednotlivých vzdělávacích oborů jsou vzájemně provázané s očekávanými výsledky učení klíčových kompetencí, základních gramotností, průřezových témat a ostatních vzdělávacích oborů.

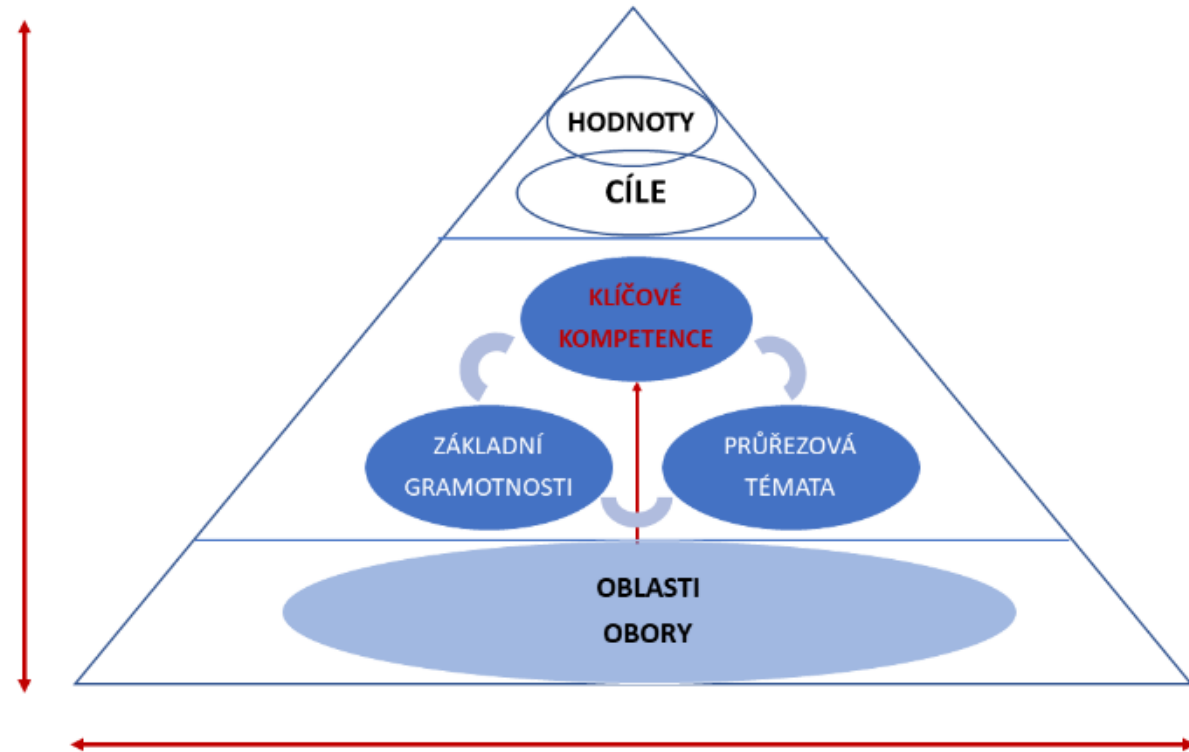

Schéma 2 – Vzájemné vazby cílových a obsahových kategorií RVP ZV

Klíčové kompetence

- **V kompetenčního vzdělávání jsou to hlavní obsahové části kurikula a obsahu učiva (společně se základními gramotnostmi)**
- **Představují funkční propojení vybraných důležitých znalostí, dovedností, postojů a hodnot pro osobní rozvoj, kvalitní život v současném světě, pozitivní vztah k planetě**
- **Rozvíjejí se v průběhu celého života, a to nejen ve škole**
- **Klíčové kompetence mají v RVP vlastní obsahovou strukturu**

Klíčové kompetence

K utváření klíčových kompetencí jsou využívány strategie (učitele, ale také např. učícího knihovníka), tj. cíleně uplatňované postupy a situace tak, aby na úrovni vyučovacího předmětu (či jiné formy vzdělávání) se tvořily očekávané výsledky rozvoje klíčových kompetencí

Příklady vzdělávacích strategií učitelů (učících knihovníků) jsou formulovány v metodické podpoře, jsou součástí modelových ŠVP

Projevy žáků slouží k pozorování, naplňování a ověřování očekávaných výsledků učení klíčových kompetencí

V základním vzdělávání je vymezených **osm klíčových kompetencí**:

- Klíčová kompetence k učení
- Klíčová kompetence komunikační
- Klíčová kompetence osobnostní a sociální
- Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
- Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní
- Klíčová kompetence k řešení problémů
- Klíčová kompetence kulturní
- Klíčová kompetence digitální

Klíčové kompetence v základním vzdělávání

Základní gramotnosti v RVP ZV

Ve dvou zásadních oblastech představují **schopnost praktického uplatnění znalostí, dovedností, postojů a hodnot v rozmanitých životních situacích**

V RVP ZV vymezeny **dvě základní gramotnosti:**

Logicko-
matematická

Čtenářská
a pisatelská

Základní gramotnost čtenářská a pisatelská

- Předpoklad k rozvoji všech klíčových kompetencí napříč vzdělávacími obory
- **Žáci získávají znalosti ze široké škály zdrojů**
- Čtenářství a pisatelství jako **klíčový faktor** úspěchu ve vzdělávání
- Schopnost porozumět textům, **efektivně zpracovávat informace a prezentovat znalosti** = základní předpoklad procesu učení
- <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/zakladni-gramotnosti/zgc>

Syntéza a tvorba

Čtenářská nezávislost,
schopnost rozumět
vlastnímu čtení a učení

Vztah ke čtení a čtenářství,
psaní a pisatelství

Kritická analýza textů

Závazná část RVP

Čtenářská a pisatelská

Syntéza a tvorba

Čtenářská nezávislost,
schopnost rozumět
vlastnímu čtení a učení

Vztah ke čtení a čtenářství,
psaní a pisatelství

Kritická analýza textů

Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vyhledávání a propojování přímo i nepřímo vyjádřených informací podle účelu čtení, nalezení důležitých informací a myšlenek textu a jejich shrnutí, rozpoznání vztahu mezi textem a adresátem, práci s grafickým zobrazením, hledání obrazného významu, pochopení formy a uspořádání textu a zohlednění okolností, ve kterých text funguje (kontext).

Očekávané výsledky učení

1. stupeň, 3. ročník

1. stupeň, 5. ročník

2. stupeň, 9. ročník

ZGC-KRA-000-ZV5-001

analyzuje texty určené pro školní výuku a texty umělecké určené dětem a mládeži

Příklady rozvoje konkrétních složek čtenářské a pisatelské gramotnosti

- <https://prohlednout.rvp.cz/ovu/zgc-kra-000-zv5-001>

[Úvod](#) / ... / [Kritická analýza textů](#) / ZGC-KRA-000-ZV5-001

analyzuje texty určené pro školní výuku
a texty umělecké určené dětem a
mládeži

ZGC-KRA-000-ZV5-001

Závazná část RVP

Čtenářská a pisatelská

Syntéza a tvorba

Čtenářská nezávislost,
schopnost rozumět
vlastnímu čtení a učení

Vztah ke čtení a čtenářství,
psaní a pisatelství

Kritická analýza textů

Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vyhledávání a propojování přímo i nepřímo vyjádřených informací podle účelu čtení, nalezení důležitých informací a myšlenek textu a jejich shrnutí, rozpoznání vztahu mezi textem a adresátem, práci s grafickým zobrazením, hledání obrazného významu, pochopení formy a uspořádání textu a zohlednění okolností, ve kterých text funguje (kontext).

Očekávané výsledky učení

1. stupeň, 3. ročník

1. stupeň, 5. ročník

2. stupeň, 9. ročník

ZGC-KRA-000-ZV9-001

pomocí kritické analýzy vyvozuje z textů jejich hlavní myšlenky a jejich význam

Příklady rozvoje konkrétních složek čtenářské a pisatelské gramotnosti

- <https://prohlednout.rvp.cz/ovu/zgc-kra-000-zv9-001>

[Úvod](#) / ... / [Kritická analýza textů](#) / ZGC-KRA-000-ZV9-001

pomocí kritické analýzy vyvozuje z textů jejich hlavní myšlenky a jejich význam

ZGC-KRA-000-ZV9-001

Část 4.3 Průřezová témata v RVP ZV

- Podporují nadoborový přístup ke vzdělávání
- Umožňují žákům porozumět sobě, společnosti a světu v širších souvislostech a vzájemné provázanosti
- <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/prurezovatemata>

**PT 1:
Péče
o wellbeing**

**PT 2:
Společnost
pro všechny**

**PT 3:
Udržitelné
prostředí**

PT 1: Péče o wellbeing

Péče o wellbeing

Péče o wellbeing

<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/prurezovate-mata/ptw>

PT 2: Společnost pro všechny

Společnost pro všechny

Rozmanitý a propojený svět

Demokracie a odpovědnost

Život s médii

<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/prurezovate-mata/pts>

PT 3: Udržitelné prostředí

Udržitelné prostředí

Udržitelné prostředí

<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/prurezovate-mata/ptp>

Průřezové téma 2: *Společnost pro všechny*

Žáci

- poznávají, že mohou pozitivně ovlivňovat společnost kolem sebe
- jsou vedeni k tomu, aby svým jednáním a chováním tyto pozitivní změny prosazovali
- vzdělávání vlastními prožitky a aktivitami
- podmínkami pro realizaci tohoto PT ve škole je dobré klima, prostředí otevřené a bezpečné komunikace a podpora participativního učení včetně samosprávných aktivit

Cíle průřezového tématu:

- posilovat u žáka ochotu a vůli plnohodnotně se podílet na životě společnosti a utváření otevřené společnosti
- podporovat osvojování demokratických principů a procesů
- rozvíjet dovednosti a znalosti umožňující bezpečný život v současné medializované společnosti

Oblasti PT 2 *Společnost pro všechny*

Rozvoj demokracie
a odpovědnosti

Zkoumání
a reflektování
rozmanitosti
a propojenosti světa

Reflektované užívání
médií a kritické
vyhodnocování
dopadu mediálních
sdělení

Důstojný život, rovné
příležitosti, solidarita,
respekt a tolerance

Reflexe stereotypů
a předsudků

Zapojování do dění
ve škole, komunitě
a obci
a spolurozhodování
o něm

Kritický přístup
k mediálním
sdělením

Kritický odstup
od působení
mediální produkce

Využívání prostředků
mediální
komunikace
při dosahování
stanovených cíl

Část 4.4

Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory RVP

V základním vzdělávání je vymezených **deset vzdělávacích oblastí**, které obsahují **vzdělávací obory** (jeden či více):

- Jazyk a jazyková komunikace – *Český jazyk a literatura, Cizí jazyk cizí jazyk*
- Matematika a její aplikace – *Matematika*
- Informatika – *Informatika*
- Člověk a jeho svět – *Člověk a jeho svět*
- Člověk a společnost – *Dějepis, Výchova k občanství*
- Geografie - *Geografie*
- Člověk a příroda – *Fyzika, Chemie, Přírodopis*
- Umění a kultura – *Hudební, taneční a dramatická výchova, Výtvarná a filmová výchova*
- Člověk, zdraví a bezpečí – *Výchova ke zdraví a bezpečí, Tělesná výchova*
- Člověk, jeho osobnost a svět práce – *Osobnostní a sociální výchova, Polytechnická výchova a praktické činnosti*